

חוק עזר לחולון (הזרמת שפכי תעשייה למערכת הביוב), התשס"ד-2004

פורסם : חש"ם 674, תשס"ד (27.1.2004), עמ' 22

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 250 ו-251 לפקודת העיריות⁽¹⁾, ולפי חוק הרשויות המקומיות (ביוב), התשכ"ב-1962⁽²⁾ (להלן - חוק הביוב), מתקינה עיריית חולון חוק עזר זה :

הגדרות

1. בחוק עזר זה -
 - "**ביוב**" - כמשמעותו בחוק הביוב;
 - "**בעל מפעל**" - מי שמחזיק בפועל במפעל או בחלק ממנו, לרבות מי שמנהל את המפעל;
 - "**הזרמת שפכים**" - הרחקת שפכים ממפעל אל מערכת הביוב או באמצעותה;
 - "**העיריה**" - עיריית חולון;
 - "**חומר מסוכן**" - חומר מהחומרים המפורטים בתוספת השניה;
 - "**כמות הצח"ב לחיוב**" - כמות הצח"ב של המפעל במשך השנה, המוגדרת כמכפלה של ספיקת מי השפכים של המפעל בריכוז הצח"ב המחויב;
 - "**כמות פטורה מאגרת צח"ב**" - כמות מסוימת מתוך צריכת המים של מפעל, שאינה מחויבת באגרת ביוב; הכמות תקבע באמצעות אישור בכתב מאת היחידה לאיכות הסביבה בעיריה, בהתאם לנוהלי העבודה ביחידה;
 - "**מדד**" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;
 - "**מכון טיהור שפכים (מט"ש)**" - מכון הטיהור המרכזי של איגוד ערים אזור דן (ביוב) המטפל בטיהור כלל השפכים שבתחום השיפוט של עיריית חולון;
 - "**מעבדה מוסמכת**" - מעבדה שהוסמכה בידי הרשות הלאומית להסמכת מעבדות בהתאם לחוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, התשנ"ז-1997⁽³⁾, לערוך הבדיקות הנזכרות בחוק עזר זה;
 - "**מערכת ביוב**" - מערכת המובילה שפכים המופנים למכון טיהור שפכים (מט"ש), דרך מיתקני הטיפול בשפכים של העיריה, על כל מרכיביה ומיתקניה, לרבות ביבים, צנרת, קווי הולכה, תחנות שאיבה, קווי סניקה ובריכות אידוי ושיקוע הקשורים אליה או המוליכים אליה שפכים וכדומה;
 - "**מערכת ביוב משנית**" - מערכת המובילה שפכים שאינם מופנים למכון טיהור שפכים (מט"ש);
 - "**מפעל**" - מקום המשמש לתעשייה או למלאכה או למסחר או לייצור מצרכים או חומרים, לרבות מקום המשמש לעיבוד, לאחסנה, לניקוי, לבדיקה, למכירה וכיוצא באלה;
 - "**מפעל טעון היתר**" - מפעל הצורך יותר מ-5,000 מטרים מעוקבים מים לשנה, או מפעל הצורך פחות מ-5,000 מטרים מעוקבים מים לשנה, אשר ראש העיריה קבע בהודעה בכתב כי הוא טעון היתר כאמור בסעיף 5;
 - "**מפעל מבוקר**" - מפעל הצורך פחות מ-5,000 מטרים מעוקבים מים לשנה, אשר, לדעת ראש העיריה, תהליכי הייצור או החומרים שמשמשים בו עלולים לגרום להזרמת שפכי תעשייה בניגוד להוראות חוק עזר זה;
 - "**מפקח**" - מי שראש העיריה מינהו בכתב למפקח לענין הוראות חוק עזר זה;
 - "**ספיקת מי השפכים**" - צריכת המים השנתית של המפעל בניכוי הכמות הפטורה מאגרת ביוב;
 - "**צח"ב**" - צריכת חמצן ביולוגית, Biological oxygen demand (B.O.D), כהגדרתה בשיטות סטנדרטיות;
 - "**ראש העיריה**" - לרבות מי שראש העיריה הסמיכו לענין הוראות חוק עזר זה או דרך כלל;
 - "**ריכוז הצח"ב המחויב**" - ריכוז הצח"ב הממוצע בניכוי ריכוז הצח"ב הקבוע בתקן;
 - "**ריכוז הצח"ב הממוצע**" - הממוצע האריתמטי של כל ריכוזי הצח"ב שנדגמו במהלך השנה;
 - "**ריכוז הצח"ב הקבוע בתקן**" - ריכוז הצח"ב המירבי המותר בהתאם לתקן כמצוין בתוספת הראשונה;

"שיטות סטנדרטיות" - הנחיות לביצוע בדיקות שפכים הכלולות במהדורה האחרונה של הספר של Standart Methods For The Examination of Water and Wastewater שפרסם הארגון האמריקני לבריאות הציבור APHA-AWWA-WPCF ;
"שפכים" או "שפכי תעשייה" - פסולת נוזלית של מפעל.

איסור הזרמת שפכים שלא למערכת ביוב

2. בעל מפעל לא יזרים שפכים ממפעלו ולא ירשה למי שפועל מטעמו להזרים, אלא לתוך מערכת ביוב.

איסור הזרמת שפכים מזיקים

3. בעל מפעל לא יזרים שפכים ממפעלו אל מערכת ביוב ולא ירשה למי שפועל מטעמו להזרים כאמור, אלא אם כן נתמלאו תנאים אלה:

- (1) השפכים עונים על התנאים והדרישות שבתוספות הראשונה והשנייה;
- (2) השפכים הוזרמו באופן, בכמות ובאיכות שאינם עלולים לגרום נזק למערכת הביוב או לתהליכי הטיפול בשפכים;
- (3) אופן הזרמת השפכים אינו עלול לגרום למטרד, לסכנה לבריאות הציבור או לנזק לאדם או לסביבה, לרבות מטרדי ריח;
- (4) השפכים מוזרמים על פי תנאי ההיתר - אם המפעל טעון היתר - ושלא בניגוד להוראות אחרות בחוק עזר זה.

הזרמת שפכים ממפעל טעון היתר

4. בעל מפעל טעון היתר לא יזרים שפכים למערכת ביוב ולא ירשה למי שפועל מטעמו להזרים כאמור, אלא על פי היתר ובהתאם לתנאיו; ההיתר יהיה בר תוקף לשנה אחת מיום הוצאתו, אלא אם כן ראש העיריה קבע בו תקופה קצרה יותר; בעד היתר כאמור בסעיף זה תשולם אגרה בשיעור שנקבע בתוספת השלישית.

שינוי מפעל מבוקר למפעל טעון היתר

5. (א) ראש העיריה רשאי לקבוע, על פי תוצאות בדיקות שפכים שהוגשו לו או שבוצעו מטעמו, כי מפעל מבוקר יהיה מפעל טעון היתר; משקבע כך - יודיע על כך בכתב לבעל המפעל.
(ב) מפעל מבוקר שבעלו קיבל הודעה כאמור בסעיף קטן (א), יחולו עליו ההוראות המחייבות לענין מפעל טעון היתר.

תנאים למתן היתר

6. (א) ראש העיריה רשאי להתנות תנאים בהיתר, בעת נתינתו, בעת חידושו ובכל עת שלדעת ראש העיריה נוצר הצורך לכך.

(ב) תנאים לפי סעיף קטן (א) יכול שיתייחסו, בין השאר, לאלה:

- (1) חובת בעל מפעל להגיש לאישור ראש העיריה תכנית קדם טיפול בשפכים הנוצרים במפעל;
- (2) חובת בעל מפעל להתקין במפעלו מערכת לקדם טיפול בשפכים בהתאם לתכנית שאושרה בידי ראש העיריה;
- (3) חובת בעל מפעל לסלק, לאתר שאישר ראש העיריה, חומרים שהופרדו מן השפכים במהלך טיפול מוקדם בהם;
- (4) חובת בעל מפעל להזרים שפכים או חלק מהם למערכת ביוב משנית שנקבעה בידי העיריה;
- (5) חובת בעל מפעל לבצע סקר שפכים ולהגיש את תוצאותיו לראש העיריה;
- (6) חובת בעל מפעל לבצע במעבדה מוסמכת ועל חשבונו, בדיקות שפכי תעשייה מעבר לאמור בסעיף 9(א), ולהגיש תוצאותיהן לראש העיריה.

שינוי תנאי ההיתר וביטולו

7. ראש העירייה, ראשי, בכל עת, לשנות את תנאי ההיתר לפי סעיף 6, להוסיף עליהם או לבטל את ההיתר; ראש העירייה לא ישתמש בסמכות זו אלא לאחר שנתן לבעל המפעל הזדמנות להשמיע לפניו את טענותיו לגבי שינוי, הוספה או ביטול כאמור.

היתר מותנה בקיום הוראות התוספות

8. (א) לא יינתן היתר, אלא אם כן הוכח, להנחת דעתו של ראש העירייה, כי התמלאו ההוראות של התוספות הראשונה והשנייה, לגבי תכולתם ואיכותם של השפכים המוזרמים מן המפעל.
(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), ראשי ראש העירייה להתיר למפעל לסטות מן ההוראות של התוספות כאמור, אם התקיימו כל אלה:

- (1) בעל המפעל הוכיח, להנחת דעתו של ראש העירייה, כי לא קיימת אפשרות טכנולוגית סבירה למנוע את הסטייה;
- (2) הוכח לראש העירייה, בהתייעצות עם מנהל היחידה לאיכות הסביבה בעירייה, כי הסטייה מדרישות התוספות כאמור, לא תפריע או תפגע במערכת הביוב על כל מרכיביה ומיתקניה;
- (3) הוכח לראש העירייה, בהתייעצות עם מנהל היחידה לאיכות הסביבה בעירייה, כי הסטייה מדרישות התוספות כאמור לא תגרום מטרד או סכנה לבריאות הציבור או נזק לאדם או לסביבה.

בדיקת שפכי תעשייה

9. (א) העירייה תבצע, לפחות 3 פעמים בשנה, בדיקות של שפכי התעשייה המוזרמים מהמפעל אל מערכת הביוב; הבדיקות יתבססו על דגימה אקראית ויכללו, בין השאר, בדיקות של המרכיבים המזהמים והחומרים המסוכנים כמפורט בתוספות הראשונה והשנייה, בדיקות אלה ישמשו, בין השאר, לצורך קביעת הערכים הממוצעים השנתיים המשמשים לחישוב אגרת הזרמת שפכים מזהמים הקבועה בסעיף 16.

(ב) ראש העירייה ראשי להורות על ביצוע בדיקות בתדירות גבוהה יותר מהאמור בסעיף קטן (א); בעל המפעל ישלם את עלויות בדיקות אלו ישירות למעבדה מוסמכת; תוצאות בדיקות המעבדה יוצגו למנהל היחידה לאיכות הסביבה בעירייה, בתוך 15 ימים מיום ביצוע הבדיקות.
(ג) בדיקות השפכים תיערך בהתאם לשיטות הסטנדרטיות; העתק מעודכן של השיטות הסטנדרטיות יופקד לעיון הציבור במשרדי העירייה, ביחידה לאיכות הסביבה, בשעות העבודה הרגילות.

בדיקות המפקח

10. (א) מפקח ראשי להכנס, בכל עת, למפעל, כדי לבדוק אם מתמלאים תנאי ההיתר והוראות התוספות הראשונה והשנייה, וכן ליטול דגימות של השפכים הנוצרים במפעל ולהעבירן לבדיקה במעבדה מוסמכת.
(ב) המפקח ראשי, בכל עת סבירה, להכנס לכל מקום שבו יש חשש כי קיים נזק או נוצר מפגע.

איסור הפרעה

11. לא יפריע אדם לראש העירייה או למפקח בביצוע תפקידם ולא ימנע אותם מלהשתמש בסמכויותיהם לפי הוראות חוק עזר זה.

חומרים מסוכנים

12. (א) ראש העירייה ראשי לדרוש מבעל המפעל -
(1) למסור לו מאזן כמותי של החומרים המסוכנים הקשורים לתהליך הייצור במפעל וריכוז פליטתם בשפכים;
(2) לנקוט אמצעים מתאימים להקטנת ריכוז פליטתם של חומרים מסוכנים למערכת הביוב, לרבות הפרדת זרמי שפכים במפעל והתקנת מיתקן לקדם טיפול שימנע פליטת חומרים מסוכנים מן המפעל או ימנע פליטה כאמור, בריכוז העולה על הריכוזים המירביים המפורטים בתוספת השנייה.

(ב) בעל מפעל שקיבל דרישה כאמור בסעיף קטן (א), ימלא אחריה במועד שנקבע בדרישה.
(ג) לא מילא בעל מפעל אחר דרישת ראש העירייה כאמור בסעיף קטן (א), רשאית העירייה לבצע את האמור בדרישה במקומו ולגבות ממנו את הוצאות הביצוע.

איסור מהילת שפכים

13. בעל מפעל לא ימהל שפכים המכילים חומרים מסוכנים, כדי להביאם לרמה המותרת על פי הוראות התוספת השניה.

הודעה בדבר שינוי בשפכים המוזרמים

14. בעל מפעל יודיע, בכתב ומראש, לראש העירייה, על כל כוונה לביצוע שינוי שיחול בכמות או באיכות השפכים המוזרמים ממפעלו אל מערכת הביוב.

מניעת נזק או הסרת מפגע

15. (א) ראש העירייה רשאי לדרוש מבעל מפעל, בהודעה בכתב, לבצע עבודות הדרושות כדי למנוע או להסיר מפגע תברואי או סביבתי, הנוצר עקב הפרה של הוראות חוק עזר זה, או כדי להבטיח שלא ייגרם נזק למערכת הביוב, עקב הכמות או האיכות של השפכים המוזרמים למערכת הביוב של המפעל.

(ב) נמסרה לבעל מפעל דרישה לפי סעיף קטן (א), יקיימה להנחת דעתו של ראש העירייה, בתוך הזמן הנקוב בה.

(ג) לא קיים בעל מפעל דרישה לפי סעיף קטן (א), רשאית העירייה לבצע בעצמה את העבודות הדרושות ולגבות את ההוצאות הכרוכות בכך מאת בעל המפעל.

אגרת הזרמת שפכים מזוהמים

16. (א) מפעל אשר שיעור ריכוז הצח"ב הממוצע שלו עולה על שיעור ריכוז הצח"ב הקבוע בתקן, ישלם אגרת הזרמת שפכים מזוהמים, בסכום שיחושב כאמור בתוספת הרביעית.
(ב) החיוב באגרה יבוצע בתחילת כל שנה, בעד השנה שחלפה, על פי דרישה שתשלח העירייה, תחשיב סכום האגרה לכל שנה יבוסס על ריכוזי הצח"ב של כל מפעל בשנה החולפת.

מועד תשלום האגרה

17. האגרה תשולם בתוך 45 יום מיום משלוח הדרישה.

מסירת הודעה

18. מסירת הודעה לפי חוק עזר זה תהא כדין, אם נמסרה לידי האדם שאליו היא מכוונת, או אם נמסרה במקום מגוריו או במקום עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה, לידי אחד מבני משפחתו הבוגרים או לידי אדם בוגר העובד או המועסק שם, או אם נשלחה בדואר במכתב רשום הערוך אל אותו אדם לפי מען מגוריו או מקום עסקיו הרגילים או הידועים לאחרונה; אם לא ניתן לקיים את המסירה כאמור תהא המסירה כדין אם הוצגה ההודעה באחד המקומות האמורים או על הנכס שבו היא דנה או אם פורסמה בשני עיתונים הנפוצים בתחום העירייה, שאחד מהם לפחות הוא בשפה העברית.

הצמדה למודד

19. הוראות חוק העזר לחולון (הצמדה למודד) התשמ"א-1981⁽⁴⁾, יחולו על התוספת השלישית.

ביטול

20. אימוץ חוק עזר לדוגמא לרשויות מקומיות (הזרמת שפכי תעשייה למערכת ביוב), התשמ"ב-1981⁽⁵⁾, בידי עיריית חולון - בטל.

תוספת ראשונה

(סעיפים 1, 3, 8, 9, 10(א))

מרכיבים העלולים לפגוע במערכת הביוב

- שפכים לא יכילו -
- (1) חומר העשוי לשקוע או לגרום בדרך כלשהי להפרעה בזרימת השפכים במערכת ההולכה והטיפול, לרבות -
(א) מוצקים מרחפים בריכוז העולה על 150 מ"ג/לי בדיגום מורכב, ממוצע חודשי או בריכוז העולה על 1,000 מ"ג/לי בדיגום רגעי;
(ב) שפכים שהטמפרטורה שלהם בכניסה למערכת הביוב עולה על 40 מעלות צלסיוס;
 - (2) שומן בריכוז העולה על -
(א) 100 מ"ג/לי - בשומן פריק ביולוגית;
(ב) 20 מ"ג/לי - בשומן שאינו פריק ביולוגית;
 - (3) צריכת חמצן כימית (צח"כ) בריכוז העולה על 2,000 מ"ג/לי;
 - (4) צריכת חמצן ביולוגית (צח"ב) בריכוז העולה על 1,200 מ"ג/לי;
 - (5) פסולת נוזלית החורגת מתחום ההגבה שבין 6 לבין 9 pH;
 - (6) ריכוזי חומרים העשויים לפגוע במערכות ההולכה והטיפול בשפכים.

תוספת שנייה

(סעיפים 1, 3, 8, 9, 10(א), 12(א), 13)

חומרים מסוכנים

- שפכים לא יכילו, בין בכניסה למערכת הביוב בתוך תחום מפעל ובין ביציעה ממנו, חומרים כלהלן:
- (1) ציאנידים כ-CN ותרכובות ציאנוגן העשויים ליצור בסביבה חומצית מימן-ציאניד, בריכוז שמעל 0.5 מ"ג/לי;
 - (2) מתכות כבדות כמפורט להלן בריכוזים העולים על הריכוזים הרשומים לצדן:

3.00 מ"ג/לי כ-ZN	אבץ
0.1 מ"ג/לי כ-AS	ארסן
1.00 מ"ג/לי כ-B	בורון
0.50 מ"ג/לי כ-BE	בריליום
0.50 מ"ג/לי כ-V	ונדיום
25.00 מ"ג/לי כ-AI	חמרן
0.005 מ"ג/לי כ-AG	כסף
0.01 מ"ג/לי כ-HG	כספית
0.1 מ"ג/לי כ-CR	כרום שש ערכי
0.25 מ"ג/לי כ-CR	כרום שלוש ערכי
0.05 מ"ג/לי כ-W	טונגסטן

0.3 מ"ג/לי כ- LI	ליטיום
0.05 מ"ג/לי כ- MO	מוליבדן
1.00 מ"ג/לי כ- MN	מנגן
1.00 מ"ג/לי כ- CU	נחושת
0.5 מ"ג/לי כ- NI	ניקל
0.05 מ"ג/לי כ- SE	סלניום
0.25 מ"ג/לי כ- PB	עופרת
0.25 מ"ג/לי כ- CS	צזיום
0.05 מ"ג/לי כ- CD	קדמיום
0.25 מ"ג/לי כ- CO ;	קובלט

(3) סולפידיים בריכוז העולה על 1.0 מ"ג/לי ;

(4) מלחים (TDS 500) בריכוז גבוה מ-10% ;

(5) מרכיבים אורגניים ואנאורגניים בריכוזים רעילים או מרכיבים אורגניים המעכבים, לדעת העירייה, את הטיפול הביולוגי בשפכים.

תוספת שלישית

(סעיף 4)

742 שקלים חדשים

אגרה בעד היתר

תוספת רביעית

(סעיף 16)

אגרת הזרמת שפכים מזוהמים

סכום האגרה יחושב לפי הנוסחה שלהלן :

$$I = (H \times G) / 1,000,000$$

- בנוסחה זו -

חישוב כמות הצח"ב לחיוב: $G=C \times F$

חישוב ספיקת מי השופכים: $C=A - B$

חישוב ריכוז הצח"ב המחויב: $F=D - E$

A - צריכת המים השנתית של המפעל במ"ק

B - הכמות הפטורה מאגרת הצח"ב במ"ק

C - ספיקת מי שופכים במ"ק

D - ריכוז הצח"ב הממוצע של המפעל בשנה מסוימת במיליגרם לליטר

E - ריכוז הצח"ב המירבי המותר במיליגרם לליטר

F - ריכוז הצח"ב המחויב במיליגרם לליטר

G - כמות הצח"ב לחיוב בגרמים

H - התעריף לטונה צח"ב לשנה, בשקלים חדשים לטונה = 537.5

I - סכום האגרה בשקלים חדשים

ח' בתמוז התשס"ג (8 ביולי 2003)

מוטי ששון
ראש עיריית חולון

(1) דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197

(2) ס"ח התשכ"ב, עמ' 96

(3) ס"ח התשנ"ז, עמ' 156

(4) ק"ת חש"מ התשמ"א עמ' 1424 ; התשמ"ח עמ' 482

(5) ק"ת-חש"מ התשמ"ג, עמ' 552